

IN 'T GIESBAARGS

door Luc Van Schoors

D (vervolg)

dommesiele	domasila	woonplaats	"wur es a dommesiele, in Giesbaargen of in Brussel" Fr.: dommicile
dompeleir	dompale:r	arme stakker	"t es nen dompeleir, ajen éé nog giënen noëgel nie miër om on za gat te krabben"
donderbloëren	dondarbluaran	huislook (groeit op de daken)	"geluëfde gau (guei) da donderbloëren op 't dak den donder tegenaän"
donderpunne	dondarpana	bliksemafleider	"es dat een antenne of een donderpunne, of alletwië"
dool	dool	- eierdooier	"in den dool van een au (uei) zitten veel vitaminen" "Diene sjokkeleir es op den dool"
dooloërd	dooluort	- miserie hij die op de dool is	
dop	dop	- tol, draaitol (kinder-spielgoed) - werkloosheidssteun	"de lesten taud (tueid) geroëken hoe langer hoe miër meensjken op den dop"
doppen	dopan	stempelen, van de werkloosheidssteun genieten	
drasjen	dragan	rondslenteren	"z' hë den drasj in", ze wil voortdurend naar buiten, op zoek naar jongens "azu ne vaulen (vueilen) drasj veur de deure" "k è der nen drasj op ma lauf (lueif) g'had, 'k zie der lief aut (ueit)" "ik een goë nie langs diene veldwig, 't es der veel te drasjeg"
drasj	dras	- modder, slijk - regenbui	
drasjeg	drasax	zompig, modderig	
drau (druei)	dra: (drae.)	drie	"drau (druei) plus twië es vauve (vueive)"
dréve (vklw) drifken (ook dreefken)	dre.va drifkan drefkan	dreef kleine dreef	"t Drifken lupt van 't Sjas nor den Boelvaar" (Guilleminlaan)
drével	dre.val	vuistslag	"zwaugt (zwueigt) of ge kraugt (krueigt) nen drével tegen a kinne" z.o. "motte", "patat", "vigotte", "zokke"
dril	dril	op stap	"den iësten april zan de zotten op den dril"
droëj	druaj	- slag - levenswijze, gading	"moe je nen droëj rond a uërisj kraugen (krueigen)" "k en vinne mannen droëj nie op ma nuu waerk"

droëj (vervolg)	druaj	- uitstel, iemand laten wachten - wasbeurt	" ajaama on den droëj" " nog twië droëjen en de was kà gespüld warren"
droëjen	druajan	- draaien - omkeren - duizelig zijn	" moe'k rechts of lings afdroëjen" " droëjt vliës isj op de panne" " 'k bè droëjereg, 'k zie zwart vur man uëgen"
droëjer	druajar	- voorspoed kennen - mooi - hout- of metaal-draaier - onbetrouwbaar persoon	" man affeirisj droëjen goed" " z' es goe gedroëjd" " opgelet, 't es ne kazakkendroëjer"
drolleg	drolax	- misselijk - eigenaardig	" 'k vulle ma drolleg, 'k moe spaän" z.o; "oërdeg", "motteg" " 'k en vènnè da mur drollig"
drollegoërd	drolaxuart	eigenaardig, onge- woon en soms onbe- trouwbaar persoon	" diene marsjang es nen drolleg- oërd, 'k en vertraä (h)ëm nie"
druëge	druaga	- droog - saai - arm - onvowassen	" 't were es druëge, hangt de was mur bauten (bueiten)" " azu nen druëgen, ten kaa giëne grimmel af" " a zit op druëg zoëd" of " a zit op den druëgen" " ajen es nog nie druëge achter zan uërisj"
drummen	draman	- dringen, drommen opdringerig duwen	" ge moet azu nie drummen, annen toer komt wè" zo.: "toeken"
drummer	dramar	- drumstel bespelen hij die drumt - onbetrouwbaar persoon	"opgelet vur den diejen, 't es nen drummer"
druppel	drapal	- waterdruppel	" dienen twiëlink trekt opiën as twië druppels woëter"
druppelken	drapalkan	- borrel	" oei, den diën héé nen druppel te veel op" z.o. "ne korten"
dubio	dybio.	lastig en niet erg aanspreekbaar	" a zit were in zannen dubio" syn.: "dubido"
duëdduun	duatyn	- slachten - werken (meestal in de ontkennde zin) - overtreffende trap van domheid	" kunde gau (guei) een konaun (konuein) duëdduun op de maniere zu as 't moet" " g'èt er presies nie vele on duëdgedoën", je hebt er niet veel aan uitgericht "ajès te stom om duëd te duun"

dueisel (dauisel)	dəe.səl dɔsəl	- wagensissel - teloor gaan, achteruit boeren	" mè zannen dueisel nur Lessen goèn"
dueivekeve (dauvekeve)	dəe.vake.və dɔvake.və	rieten mand waarin duiven worden vervoerd	" nen dueivemelker (dauvemelker) (h)erkende derekt on zan dueivekeve (dauvekeve)
duejenhauzeken (duejenhueize- ken)	dʌjəno.zəkən dʌjənəe.zəkən	lijkenhuisje, funerarium	" 't es afgeluëpen, ze zander mee nor duejenhauzeken"
dul	dəl	voordelig	" beensjt de soldeperiode kund' af en toe nen dulle kuëp doen"
duuninksken	dyntɪkskən	kleine woning of boerderij	" 'k èn dur een duuninksken gekocht, mur 'kè der nog veel waerk oèn"
duuse	dysə	Doet zij zulks inder- daad?	ook "doese", doeta, doevet"
duuta	dyta	Doet hij zulks inder- daad?	
duuvel	dyvət	Is het inderdaad zo?	
duvel	dy.vəl	- satan, boosaardig, kwaadaardig - deugniet - biersoort met hoog alcoholgehalte - potkachel	" ajeet den duvel in za lueif (lauf) " ajès van alle duvels" " wur zit onze klaänen duvel " " onze pa hé nen duvel te vele gedronken, a kaan hem mè moeite recht aän" " een duvelken da goe ont branne was, kost fameus ronken"

Enkele gezegden en uitdrukkingen waarin het trefwoord "duvel" centraal staat:

- " Iemand den duvel oënduun", iemand behoorlijk lastig vallen. syn. " Iemand koejonneren"
- " 't Es van den duvel besketen", bestendig tegenslag ondervinden.
- " Ajès den duvel te plat", wordt gezegd van iemand die zeer geslepen is.
- " Luupt ner den duvel", iemand verwensen
- " 't Es nen aermen duvel", het is een armoelijder
- " A sparteldege lèk nen duvel in een wueiwoëtervat (wauwoëtervat)", iemand die in moeilijkheden verkeert en niet goed weet hoe hij zich eruit moet praten.
- " 't Es ner den duvel", het is stuk en niet meer te herstellen.
- " Aske van de duvel sprikt zieje zanne steirt (zan kodde)", de persoon over wie men spreekt, komt juist binnen.
- " ba den duvel te biechte goèn", hulp vragen aan iemand van wie men eerder her tegenovergestelde kan verwachten.
- " Ajeet den duvel zan streken in za lueif (lauf), het is een zeer onbetrouwbaar persoon.
- " Da mag den duvel weten", daar ben ik zeer onwetend over.
- " Z'es van den duvel bezeten", wordt gezegd van een hels, kwaadaardig iemand.
- " zu zwart as den duvel", zeer vuil zijn.
- " Den duvel skatj op de grusjten (h)uëp", op een onrechtvaardige wijze anderen bevoordelen.

dwoëzen syn.:dwoëze- kluët	dwuəzən dʷuəzəkluət	dwaas	" zwaugdaga (zwueigdaga) dwoë- zekluët" z.o. "wauten (wueiten), onnuëzeleir"
dzjokke	dʒjokə	houten draagjuk voor melkimmers	" een boerinne mè een dzjokke, da dès iet van lank geleèn" zo.: "zjokke"

Geraardsbergse versjes en liedjes, meestal door kinderen gezongen rond de feestdagen van Sinterklaas, Kerstmis, nieuwjaar en Driekoningen

Kloësj héé geweest

Kloësj héé geweest,
Wat (h)éét a meegebracht,
Ne rêtètèt, ne sjimsjimsjim, ne marteko
(een speelgoedtrompet, een mondharmonica, een speelgoedaap)

Saint- Nicolas

Saint-Nicolas, patron des écoliers
a pakt ne mottesiekkel
en a ratjer mee
a ratj nor Brussel toe
a ratj dor op een koe
die koe begint te bleiten
mè (h)eur uëgskisj toe

refr.: venez, venez Saint-Nicolas
venez, venez Saint-Nicolas
venez, venez Saint-Nicolas, tra la la

Liefste Peter,

Liefste Peter,
hoe miër da je ma geet
hoe beter,
geede ma niet,
ge za manne peter niet,
geede mat te letter (*)
'k goë ba de sjampetter,
geede ma te vele,
ge kraug (krueig) het nie were.

(*) te weinig

Drueikeuningenoëvend

Drueikeuningenoëvend, den bakker sleeg za wueif
Al mè die hiète panne, deirlèk op heur lueif
Wa zulle we den bakker geven, vur zanne neu.joër
een pas geboren kieneken, mè zwart krollend hoër (*)

variant:

Drueikeuningenoëvend, den bakker sloë za wueif
Al mè die hiète panne, gedureg op heur lueif
Wa zemme den bakker geven, veur zanne neu.joër
Een kiëndjen in een wiegskén, mè zwart krullekiesj hoër
Hoe zemme da kiëndjen hièten, Suzanneken Van Der Eecken
Suzanneken van de bos, lutj aämoël heur kiekiesj los (**)

(*) gezongen door Maria Van Der Putten (90 jaar)

(**) gezongen door Albertine Panis

Met dank aan Dries De Geyter (10 jaar) voor de leuke tekening.

